LAUSUNTO

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö asiasta VNS 8/2025 vp

Sahateollisuuden lausunto valtioneuvoston selonteosta kansalliseen energia- ja ilmastostrategiaan

Pyydettynä lausuntona Sahateollisuus ry toteaa seuraavaa:

1. Hiilineutraaliustavoite tulee päivittää vastaamaan uusinta tietoa

Sahateollisuus ry kiinnittää huomiota siihen, että selonteon mukaan Suomen hiilineutraaliustavoite on käytännössä mahdotonta saavuttaa. Vuonna 2035 tavoitteen saavuttamisesta puuttuu 34 MT CO2-ekv., joka on valtava ero todellisuuden ja näennäisten tavoitteiden välillä.

On tärkeä huomioida, että hiilineutraaliustavoitteen asettamisvuodesta (2019) hakkuumäärät eivät ole kasvaneet. Kuitenkin moni keskeinen taustaoletus laskennoissa on muuttunut ja erityisesti maankäyttösektorin nielujen laskentaperusteita on muutettu tavoitteen asettamisen jälkeen. Lisäksi tavoitetta asetettaessa ei ollut ennakoitu riittävästi sitä, miten ilmaston lämpeneminen kasvattaa turvemaiden maaperäpäästöjä ja miten metsien vanheneminen vähentää puuston kasvua ja kykyä sitoa hiiltä.

Tämä tarkoittaakin sitä, että ilmastolaki tulisi avata ja päivittää vastaamaan uusinta tietoa. Lisäksi ilmastolakiin tulisi tehdä täsmennys, että metsien käyttöä ei saa rajoittaa ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Toimenpiteiden tulee keskittyä fossiilisten päästöjen vähentämiseen ja metsien aktiivinen käyttö sekä puutuotteet tulee nähdä vahvemmin ratkaisuna.

2. Hakkuuvuoto tulee ottaa selonteossa huomioon

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi esitetään toistuvasti merkittäviä hakkuurajoituksia. Tällaiset esitykset ovat jo nyt lisänneet epävarmuutta metsäsektorin toimintaympäristössä. Sahateollisuus ry on kuitenkin pistänyt merkille, että hakkuurajoitteiden aiheuttama hakkuuvuoto unohtuu liian usein keskustelusta. Myöskään selonteossa hakkuuvuodon riskiä ei ole tunnistettu.

Sahateollisuus toimii tiukasti kilpailluilla kansainvälisillä markkinoilla. Mikäli Suomi rajoittaisi hakkuita eikä vastaisi osaltaan globaalin sahatavarakysynnän kasvuun, siirtyisi tuotanto muihin maihin, kuten Ruotsiin, Kanadaan tai Venäjälle. Tällä olisi suoria vaikutuksia Suomen vientituloihin, työpaikkoihin ja metsäsektorin investointihalukkuuteen. Puun käytön rajoittaminen lisäksi kiristäisi raaka-ainemarkkinaa nostaen puun hintaa. Tämä myös osaltaan heikentäisi sahateollisuuden kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla.

Edellä mainituista syistä Sahateollisuus ry esittää, että valiokunnan mietinnössä huomioidaan selkeästi hakkuuvuodon riskit ja niiden taloudelliset sekä ilmastopoliittiset vaikutukset.

3. Metsälakiin ei tule tehdä kiristyksiä luontaisten hiilinielujen kasvattamiseksi

Metsien hiilinieluja pyritään vahvistamaan voimakkaasti, muun muassa vuonna 2025 julkistetulla metsien kasvun ja hiilensidonnan toimenpidepaketilla. Paketti ei kuitenkaan keskity yksinomaan metsien kasvun aktiiviseen lisäämiseen, vaan siihen sisältyy myös toimia, joilla on vaikutuksia puun saatavuuteen. Lähtökohtaisesti eri toimenpiteiden vaikutukset puun saatavuuteen ja metsäsektorin toimintaedellytyksiin on arvioitava huolellisesti.

Sahateollisuus ry ei kannata uudistushakkuiden rajoittamista lisäämällä metsälakiin kiertoaikoja pidentäviä elementtejä. Toimenpide vaikuttaisi sahoille tärkeän tukkipuun saatavuuteen ja heikentäisi puurakentamisen ja muiden pitkäikäisten puutuotteiden tuotannon edellytyksiä.

Sahateollisuus ry:n mielestä nykyinen metsälaki on tämän vaalikauden aikana tehtyineen muutoksineen riittävä ja laajempaa metsälain avaamista metsien hiilinielujen kasvattamiseksi ei tule tehdä.

4. Puurakentamista tulee edistää rakentamisen sääntelyä kiristämällä

Sahateollisuus ry kiinnittää huomiota siihen, että puurakentamisen osuus selonteossa on rajallinen ja eduskunnan tulisi ilmaista huolensa riittämättömistä toimista puurakentamisen edistämiseksi. Puurakentamista voitaisiin edistää esimerkiksi kiristämällä rakentamisen sääntelyä ja sitä kautta ohjaamalla rakentamista vähähiiliseen suuntaan.

5. Puupohjaista bioenergiaa ei tule rajoittaa verotuksen kautta

Sahateollisuus ry korostaa, että puun energiakäyttö on tärkeä osa Suomen energiajärjestelmää ja sitä ei tule rajoittaa poliittisin päätöksin esimerkiksi verotuksen kautta. Tämä toimintaympäristön ennustettavuuteen liittyvä pääperiaate olisi syytä kirjata myös valiokunnan mietintöön.

Sahateollisuuden yritykset tuottavat miljoonia kuutioita purua ja kuorta, ja niiden suurin käyttökohde on nyt ja tulevaisuudessa energiakäyttö. Pitkällä tähtäimellä purulle voidaan löytää uusia käyttökohteita esimerkiksi liikennepolttoaineiden puolella, mutta tämä tapahtunee aikaisintaan 2030-luvulla merkittävässä mittakaavassa.

Helsingissä 18.2.2026,

Jimi Rajajärvi, Sahateollisuus Ry

jimi.rajajarvi@sahateollisuus.com

puh 050 470 5481